

**КРИВОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ЕКОНОМІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ГІРНИЧИХ НАУК УКРАЇНИ
ПАТ «АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ»**

**«ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРЮВАННЯ В ПЕРІОД
СТАНОВЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ
ЕКОНОМІКИ»**

Збірник наукових праць

**Всеукраїнської науково-практичної
конференції**

10 листопада 2022 року

**Конференція присвячена 100-річчю Криворізького національного
університету та 20-річчю кафедри фінансів суб'єктів
господарювання та інноваційного розвитку**

Кривий Ріг – 2022

УДК 658.15:330.341.1(063)

Ф59

*Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету економіки та управління
бізнесом Криворізького національного університету
(протокол № 4 від 28.11.2022 р.)*

Фінансово-економічні проблеми розвитку суб'єктів господарювання в період становлення інноваційної економіки: збірн. наук. прац. Всеукр. наук.-практ. конф., Частина 1, 10 лист. 2022р., Кривий Ріг : Криворізький національний університет, 2022. 462 с.

Організаційний комітет:

Турило Анатолій Михайлович, д.е.н., професор кафедри фінансів суб'єктів господарювання та інноваційного розвитку Криворізького національного університету.

Корнух Оксана Валентинівна, к.е.н., доцент кафедри фінансів суб'єктів господарювання та інноваційного розвитку Криворізького національного університету.

У збірнику розміщено матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Фінансово-економічні проблеми розвитку суб'єктів господарювання в період становлення інноваційної економіки», яка відбулася 10 листопада 2022 року та проходила в online-режимі з використанням платформи MEET.GOOGLE.

У збірнику зібрані доповіді, які присвячені сучасним проблемам у фінансах, економіці, менеджменті а також економічним аспектам інтелектуальної власності та інноваційного розвитку України.

Збірник може бути корисним для науковців, підприємців, викладачів, аспірантів та студентів.

Конференція присвячена 100-річчю Криворізького національного університету та 20-річчю кафедри фінансів суб'єктів господарювання та інноваційного розвитку

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст і орфографію матеріалів, додержання норм авторського права, достовірність наведених фактичних даних, посилань на джерела, імен та назв несуть відповідальність автори (співавтори) матеріалів. Організаційний комітет не завжди поділяє думку автора матеріалу.

©Криворізький національний університет, 2022

© Колектив авторів, 2022

Макарчук І. В., Федулова І. В. Державний торговельно-економічний університет	
ІДЕНТИФІКАЦІЯ ТИПУ РИЗИК-КУЛЬТУРИ КОМПАНІЇ.....	220
Малогон А. С., Данік Н.В. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського	
ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ В УМИВАХ ЕКОНОМІЧНИХ КРИЗОВИХ ЯВИЩ.....	226
Міщук Є. В., Журавель О. Я. Криворізький національний університет	
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ СТОСОВНО РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	230
Мухіна А. Р. Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця	
РЕБРЕНДИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ МАРКЕТИНГУ НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНСЬКИХ БРЕНДІВ.....	232
Нашкерська Г.В. Львівський національний університет імені Івана Франка	
УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ АКТИВАМИ: ОБЛІКОВІ НАСЛІДКИ.....	237
Нестеренко А. Є., Короленко Р. В. Криворізький національний університет	
РИНОК БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ ТА ЙОГО РОЗВИТОК У СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	241
Нестеренко А. Є., Корнух О. В. Криворізький національний університет	
РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	243
Нестеренко В. В. Миколаївський національний університет ім. В.О. Сухомлинського	
РЕАЛІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ.....	247
Нестеренко С. С. Університет «Україна»	
УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ СТАНОМ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА.....	252
Нечипоренко А. В. Київський університет імені Бориса Грінченка	
РОЛЬ БЮДЖЕТУВАННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	256
Нікітін Є. Є., Горська С. М. Криворізький національний університет	
РІВЕНЬ NPL У БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ: ШЛЯХИ ЗАДЛЯ ЗНИЖЕННЯ.....	260

Згідно дослідженням вчених [4], прагнення швидко поповнити бюджет, у тому числі за рахунок збільшення розміру ставок рентної плати за спеціального використання лісових ресурсів, а також інші часті зміни в податковому законодавстві, є однією з найбільших проблем оподаткування у сфері лісових відносин. Таке зростання ставок, по-перше, збільшує фінансовий тягар на лісогосподарські підприємства, а по-друге, в Україні відсутня відносна стабільність у цьому питанні, що заважає лісогосподарським підприємствам дотримуватися запланованих показників фінансових надходжень і витрат, унеможливує розвиток підприємств, а також відновлення, догляд і збереження лісу через збільшення витратної частини бюджету підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Звіт за результатами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм Державним агентством лісових ресурсів України за період з 01.01.2016 р. по 30.06.2019 р. від 23.01.2020 р. № 07-22/1. Державна аудиторська служба України. Київ, 2020. С. 38. URL: <http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=158120>
2. Публічний звіт Державного агенства лісових ресурсів України за 2019 рік. URL: <https://mepr.gov.ua/news/34682.html>
3. Дубас Р.Г., Дядченко І.І. Теоретичні засади антикризового управління лісокористуванням півдня України. Науково-практичний журнал «Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку», Київ. 2018. - №15. - С. 66-73.
4. Дубас Р.Г. Удосконалення фінансово-економічного механізму у лісоресурсній сфері України. Економіка АПК. - Київ. - 2012.-№2. - С.66-69.

НЕЧИПОРЕНКО А.В.

кандидат економічних наук,

доцент кафедри фінансів,

Київський університет імені Бориса Грінченка

м. Київ, Україна

**РОЛЬ БЮДЖЕТУВАННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ**

Сучасні реалії фінансово-господарської діяльності українських підприємств є доволі жорсткими, зважаючи на нестабільність зовнішнього економічного середовища, конкуренцію, глобалізацію процесів тощо. В таких умовах кожному суб'єкту господарювання потрібно створити ефективну систему управління підприємством, де неабияку роль відіграє бюджетування. Це є одним з інструментів, який дозволяє раціонально розподілити наявні ресурси відповідно до стратегічного плану, пов'язати кількісно виражені стратегічні цілі підприємства з оперативними планами й показниками, виявити роль і вагу чинників, що впливають на досягнення визначених цілей та мети діяльності підприємства.

Бюджетування – це процес погодженого планування і управління діяльністю підприємства за допомогою бюджетів і економічних показників, які дають змогу визначити внесок кожного підрозділу і керівника для досягнення загальних цілей. Тобто, це технологія фінансового планування, обліку та контролю доходів і витрат, одержаних від діяльності на всіх рівнях управління, яка дає можливість аналізувати прогнозовані й одержані фінансові результати [1].

Процес бюджетування охоплює діяльність усіх структурних підрозділів і всі аспекти діяльності корпоративної структури. Бюджети, як правило, складають як для окремих структурних підрозділів, так й для підприємства в цілому. Якщо в структурі суб'єкта господарювання є декілька підрозділів, які можна охарактеризувати як центри витрат, доходів та прибутку, то бюджети в такому випадку складають окремо для кожного підрозділу з метою закріплення персональної відповідальності за їхнє виконання, а після цього вже консолідують в єдиний бюджет [2].

Доцільно відзначити, що за допомогою такого інструменту як бюджетування забезпечується [3; 4]:

- визначення конкретних фінансових показників для досягнення цілей та завдань підприємства;
- вироблення нових тактичних шляхів задля досягнення стратегічних цілей

діяльності підприємства, в тому числі інвестиційних;

- здійснення ефективного оперативного планування;
- створення підґрунтя для оцінки й контролю виконання;
- кількісне обґрунтування планів менеджерів;
- мотивація діяльності працівників через орієнтацію на досягнення цілей підприємства.

Система бюджетування має бути спрямована на: підвищення керованості й адаптованості підприємства до змін на як на товарних, так і на фінансових ринках в умовах глобальної нестабільності; забезпечення оперативного отримання інформації про необхідність коригування стратегії й тактики управління підприємством; створення умов для підвищення порозуміння з представниками закордонних компаній [5]. Впровадження системи бюджетування робить підприємство інформаційно прозорим для контрагентів, що дозволяє розширити можливості підприємства з погляду одержання довгострокових кредитів або розміщення нових емісій на фондовому ринку на вигідніших умовах для емітента. Таким чином, бюджетування охоплює розробку бюджетів різних видів на підприємстві; побудову в організаційній структурі управління органів, що займатимуться бюджетуванням; формування положень щодо стимулювання розробників та виконавців бюджетів; перевірку та оцінювання результативності функціонування бюджетної системи на підприємстві; усунення недоліків та відхилень, що виявлені в процесі бюджетного контролю, на основі забезпечення необхідних регулювальних заходів [6].

Отже, у сучасних умовах господарювання, бюджетування відіграє важливу роль в системі управління підприємством, адже бюджетування є механізмом, який уможливорює прийняття оптимальних та найбільш ефективних рішень щодо управління та розвитку підприємства. Тому для створення ефективної системи бюджетування на підприємстві необхідно мати кваліфіковані кадри та відповідне методичне й програмне забезпечення. В свою чергу, завдяки професійному управлінню й високому рівню трудової дисципліни можна

досягнути результативності діяльності через виконання планових завдань та успішності підприємства в майбутньому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Пойда Ю. М. Бюджетування та його роль в системі обліку і контролю. *Економіка АПК*. 2006. № 9. С. 92–97.
2. Кужелєв М.О. Корпоративне управління в системі корпоративних відносин: методологічний аспект. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2014. Вип. 23.13. С. 199–203.
3. Пінчук А.В. Формування інвестиційної стратегії підприємства. *Механізми економічного зростання і конкурентоспроможності національного господарства*: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 8 грудня 2018 р. Громадська організація "Київський економічний науковий центр". К., 2018. Ч. 1. С. 103—105.
4. Кужелєв М.О. Корпоративний контроль: методологія дослідження, фінансовий аспект та моделі формування. *Финансы, учет, банки: сборник научных трудов*. 2012. Вып. 1 (18). С. 24–34.
5. Інноваційна модернізація менеджменту в умовах глобальної нестабільності : монографія / за заг. ред. А. Ю. Горбового ; Ун-т державної фіскальної служби України. Ірпінь-Білосток, 2018. 305 с.
6. Череп А.В., Урусова З.П. Роль бюджетування у фінансовому плануванні діяльності підприємств. *Вісник Запорізького національного університету*. 2012.